

TABULKY pro automechaniky

ROLF GSCHIEDLE A KOLEKTIV

Tabulky

Vztahy

Přehledy

Normalizované postupy

- Matematika • Vedení podniku • Základní odborné znalosti • Materiály
- Technické kreslení • Odborné znalosti • Elektrické vybavení • Předpisy

EUROPA – SOBOTÁLES cz.

PRAHA 2009

Český překlad 16. německého vydání Tabulek pro automechaniku je tabulkovým souhrnem základních informací potřebných při výuce automobilních oborů i v praktické činnosti autoservisů. Tabulky přináší obsáhlý výběr nejdůležitějších vzorců, tabulek, schémat a dalších informací. Jsou rozděleny do osmi kapitol od základů matematiky, fyziky a chemie s technickými výpočty z automobilní techniky, technického kreslení a nauky o materiálech až po odborné kapitoly týkající mechanických, klempířských i elektrotechnických a testovacích prací při technických prohlídkách. V tabulkách nechybí ani základy administrativní a ekonomické činnosti autoservisu a předpisy, kterými se řídí provoz motorových i nemotorových silničních vozidel. Tabulky obsahují mnoho nových informací o elektronických řídicích, bezpečnostních a komfortních systémech automobilů, které nebyly v české odborné literatuře dosud publikovány. Doplňují tak 3. české vydání Příručky pro automechanika z roku 2007.

Tabulky jsou určeny nejen žákům a pedagogům učebních oborů zaměřených na automobilní techniku, ale i pracovníkům v autoservisech a automobilovém průmyslu a také zájemcům z řad širší veřejnosti.

Autorský kolektiv: Fischer Richard, Gscheidle Rolf (vedoucí kolektivu), Hochmann Berthold, Keil Wolfgang, Mann Jochen, Schlögl Bernd, Seidle Bernard, Wimmer Alois, Wormer Günter

Text knihy je v souladu s pravidly českého pravopisu a s požadavky učebních plánů škol.

Zpracování obrázků:

Grafické studio nakladatelství Europa-Lehrmittel, Leinfelden-Echterdingen

Citace technických norem a zákonných předpisů odpovídá stavu z konce roku 2008

Z německého originálu Tabellenbuch Kraftfahrzeugtechnik (16. vydání z r. 2008) přeložil, doplnil a upravil podle českých předpisů: RNDr. Jiří Handlír, CSc.

Odborná revize a další doplňky překladu:

RNDr. Robert Ernest (str. 202 – 447), RNDr. Karel Šťáhlavský (zbytek textu)

© 2008 by Verlag Europa Lehrmittel, Nourney, Vollmer GmbH & Co. KG, 42781 Haan-Gruiten
<http://www.europa-lehrmittel.de>

All rights reserved

Translation © RNDr. Jiří Handlír, CSc., 2009

ISBN 978-80-86706-21-4

Předmluva k německému vydání

Přepřacované 16. vydání Tabulek automobilní techniky je sladěno s ostatními knihami odborné řady z oboru automobilní techniky nakladatelství Europa-Lehrmittel. Obrázky a tabulky jsou vytvořeny podle metodických a didaktických hledisek.

Cílové skupiny

Studující, odborní pracovníci, technici, mistři a studenti oborů zaměřených na automobilní techniku.

Poznámky pro uživatele tabulek

Obsah. Pro rychlé vyhledávání podle témat jsou na začátcích kapitol na stranách 5, 95, 115, 157, 201, 219, 389 a 447 uvedeny jejich podrobné obsahy.

Věcný rejstřík. Umožňuje rychlé vyhledávání podle odborných pojmů. Před věcným rejstříkem je zařazen na str. 483 seznam zkratk a na str. 484 česko-anglický slovník nejdůležitějších odborných výrazů.

Záložkové označení kapitol. Pro rychlé nalezení kapitol jsou pod barevným označením krajů stránek uvedena počáteční písmena názvů kapitol (u kapitoly Materiály je použito písmeno L).

Obsah

Matematika. Kapitola obsahuje všeobecné základy a odborně specializované výpočty z automobilní techniky.

Vzorce jsou uváděny buďto v obecném veličinovém tvaru (žlutě zarámované), nebo ve speciálním tvaru pro hodnoty v předepsaných jednotkách (modře zarámované).

Vedení podniku. V této kapitole jsou uvedeny základy organizace podniku, zajišťování kvality a výpočty nákladů.

Základní odborné znalosti. Kapitola obsahuje základy fyziky, chemie, informatiky, řídicí a regulační techniky. Dále popisuje spojovací techniky, normované díly, základy pájení, svařování a třískového obrábění.

Materiály. Kapitola uvádí složení, výrobu a druhy pohonných hmot, maziv a dalších provozních látek podle aktuálních technických norem. Dále druhy ocelí, nezelezných kovů, plastů a dalších nekovových materiálů. Zkoušení materiálů.

Technické kreslení. Kapitola uvádí základní geometrické konstrukce, zobrazování těles a normy pro zobrazování částí strojů, soustavy uložení a lícování.

Odborné znalosti. Tato kapitola zahrnuje důležitá témata automobilní techniky, shrnutá do přehledných tabulek. Na začátku jsou uvedena technická data různých druhů motorových vozidel, jako osobních a nákladních automobilů, motocyklů a traktorů.

V podkapitolách **Motory, Převody, Podvozky a Konstrukce vozidel** jsou uvedeny nejnovější technické poznatky a popisy nových technických řešení.

Elektrické vybavení. V kapitole jsou popsány elektrické a elektronické řídicí systémy motorových vozidel. Aktuálně byla zařazena tato témata: nové sběrníkové systémy, komfortní systémy, diagnostika a testování a asistenční systémy.

Předpisy. Zahrnují oblasti týkající se nejen motorových vozidel, ale i ochrany životního prostředí, nakládání s odpady, bezpečnosti při zacházení s nebezpečnými látkami a první pomoci.

Léto 2008

kolektiv autorů

Předmluva k českému vydání

První české vydání Tabulek pro automechaniku je překladem 16. vydání německého a doplňuje 3. přepřacované vydání Příručky pro automechaniku z roku 2007. Vzhledem k rychlému rozvoji elektronických systémů a bezpečnostních prvků motorových vozidel obsahují tyto tabulky mnoho aktuálních informací, které nebyly v českých učebnicích a příručkách dosud publikovány.

Jaro 2009

RNDr. Jiří Handlíř, CSc. a nakladatelství

Obsah 5

Matematika (M)
6 ... 94

Obsah 95

Vedení podniku (V)
96 ... 114

Obsah 115

Základní odborné znalosti (Z)
116 ... 156

Obsah 157

Materiály (L)
157 ... 200

Obsah 201

Technické kreslení (T)
202 ... 218

Obsah 219

Odborné znalosti (O)
220 ... 388

Obsah 389

Elektrické vybavení (E)
390 ... 446

Obsah 447

Předpisy (P)
448 ... 483

Seznam firem

Pracovníci níže uvedených firem poskytli autorům německého vydání knihy informace, odborné rady a obrazový materiál jako podklady pro vytvoření této knihy. Autoři knihy jim touto cestou děkují.

Alcan Aluminiumwerke GmbH
Werk Nürnberg

ARAL AG, Bochum

Audatex Deutschland
Minden

Audi AG
Ingoldstadt, Neckarsulm

Behr GmbH & Co
Stuttgart

Beissbarth GmbH
Automobil Servicegeräte
München

Beru
Ludwigsburg

BMW
Bayrische Motoren-Werke AG
München

Continental Teves AG & Co, OHG
Frankfurt

ROBERT BOSCH GMBH
Stuttgart

Case-Steyr
Landmaschinentechnik GmbH
St. Valentin Österreich

Citroen Deutschland AG
Köln

DaimlerChrysler AG
Stuttgart

Dataliner Richtsysteme
Ahlerstedt

DEKRA AG, Stuttgart

Deutsche BP AG, Hamburg

Deutz Fahr Agrarsysteme GmbH
Lauingen

Ducati Motor Deutschland
Köln

DUNLOP GmbH
Hanau/Main

J. Eberspächer, Esslingen

ESSO AG, Essen

FAG Kugelfischer
Georg Schäfer AG
Schweinfurt

Fendt Agro
Marktoberdorf

Ferrari Deutschland GmbH
Wiesbaden

Ford-Werke AG, Köln

Getrag
Getriebe- und Zahnradfabrik
GmbH
Ludwigsburg

Gewerbeaufsichtsamt
München-Land

GKN Löbro GmbH
Offenbach/Main

Glasurit GmbH
Münster, Westfalen

Graubremse GmbH
Heidelberg

Hella KG
Hueck & Co
Lippstadt

HONDA DEUTSCHLAND GMBH
Offenbach/Main

IVECO-Magirus AG, Ulm

John Deere, Bruchsal

MSI Motorservice
International GmbH
Kolbenschmidt
Pierburg / Neckarsulm

Knorr-Bremse GmbH
München

KTM Sportmotorcycles AG,
Mattighofen/Österreich

LuK GmbH
Bühl/Baden

MAHLE GmbH
Stuttgart

MAN Maschinenfabrik
Augsburg-Nürnberg AG, Mün-
chen

Mann und Hummel, Filterwerke
Ludwigsburg

Mazda Motors Deutschland GmbH
Leverkusen

MCC – Micro Compact Car GmbH
Böblingen

Messer-Griesheim GmbH
Frankfurt/Main

Metzeler Reifen GmbH
München

Michelin Reifenwerke KGaA
Karlsruhe

NGK, Ratingen

OMV AG, Wien

Adam Opel AG
Rüsselsheim

Piaggio Gilera Deutschland GmbH
Dieburg

Pirelli AG
Höchst/Odenwald

Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG
Stuttgart

Renault Nissan Deutschland AG
Brühl

SCANIA Deutschland GmbH
Koblenz

Siemens Deutschland
München

SKF Kugellagerfabriken GmbH
Schweinfurt

Spicer Gelenkwellenbau GmbH
Essen

Subaru Deutschland GmbH
Friedberg/Hessen

Sun Electric Deutschland GmbH
Mettmann

Technolit GmbH
Großlüder

Temic Elektronik
Nürnberg

Toyota Deutschland GmbH
Köln

TÜV, München

Volkswagen AG
Wolfsburg

Wabco Westinghouse GmbH
Hannover

ZF Friedrichshafen AG
Freidrichshafen

ZF Getriebe GmbH
Saarbrücken

ZF Sachs AG
Schweinfurt

Základy matematiky, fyzikální jednotky

Soustava jednotek SI, veličiny, označení veličin, jednotky	6
Kalkulačka	10
Goniometrické funkce	11
Procenta, úroky, poměry, směšovací pravidlo	14
Délky, plochy, objemy	15

Základy fyziky, mechanika, hydraulika, pneumatika, termika, pohony

Hmotnost, hustota, síly	21
Rychlost, zrychlení, zpoždění, předjíždění	24
Práce, energie, výkon, účinnost	29
Točivý moment, páka, kladkostroj, tření, pevnost	31
Tlak, hydraulika, pneumatika, termika	37
Řemenové převody, ozubené převody	44

Technické výpočty spalovacích motorů

Zdvihový objem, kompresní poměr, rychlost pístu, tlak na píst a přenos sil na klikový hřídel	47
Rozvodový diagram čtyřdobého motoru, časování ventilů, rychlosti proudění plynů	50
Stupeň plnění motoru, směšovací poměr, spotřeba vzduchu a paliva	51
Množství vstřikovaného paliva, spotřeba motorového oleje v 2- a 4taktním motoru, výkon olejového čerpadla	53
Teplu uvolněné z paliva, chlazení motoru, chladicí směs	54
Užitečný a ztrátový výkon, účinnost motoru, vnitřní práce, objemový výkon motoru	55

Technické výpočty hnacího ústrojí (přenos sil)

Spojka, převodovka	61
Rozvodovka, celkový převod	65
Hnací síly na hnacích kolech, točivý moment, výkon, rychlost jízdy	66
Diferenciál, křížový kloub, kloubové hřídele	68
Jízdní odpor, hnací síla, hnací výkon, jízdní diagram	70

Technické výpočty podvozku

Poloha těžiště, síly na nápravách, tíhové síly nákladu, výpočty pér	74
Řízení: stopa, diferenční úhel, převodka řízení, celkový převod řízení	77
Brzdy: mechanický a hydraulický převod, brzdící tlak a brzdící síla	79
Brzdy: celkový převod, obvodová síla, brzdící moment, setrvačná síla, brzdná síla	81
Brzdy: brzdná práce a výkon, zkoušení brzd brzděním kol, celkový výpočet brzd	83

Technické výpočty elektrických zařízení

Ohmův zákon, vodivost, odpor, úbytek napětí, proudová hustota, výpočet vedení	85
Zapojení rezistorů, smíšená zapojení, dělič napětí, měřicí můstek	87
Kondenzátory, elektrický výkon, elektrická práce, účinnost	89
Akumulátory: náboj (kapacita), účinnost, zapojení, svorkové napětí	90
Magnetizmus, střídavý proud, impedance ve střídavém obvodu, trojfázový proud, transformátor	91
Elektronické součástky, úhly a časy předstihu zapalování	93
Pulzní šířková modulace	94

Základy

Oblasti činnosti v autoservisu, průběh vyřízení zakázky	96
Vedení provozu autoservisu, aspekty vedení podniku	97

Zabezpečení jakosti

Řízení jakosti	99
----------------------	----

Výpočet nákladů (kalkulace)

Náklady dílny, výrobní mzdy	101
Režijní náklady	104
Náklady podniku, zisk	105
Zjednodušená kalkulace nákladů na opravu	106
Sestavení vyúčtování	107
Pracnosti opravářských prací	108
Náklady na sklad a skladové zásoby	109
Náklady středisek, odpisy	110
Výpočet fixních nákladů	112
Výpočet nákladů na používání motorového vozidla	112
Výpočet nákladů na používání strojů	114

Fyzika

Fyzikální veličiny, mezinárodní soustava základních jednotek SI	
Odvozené jednotky, fyzikální pojmy	116

Chemie

Chemické pojmy, chemické vazby	122
Periodická soustava prvků	124

Informatika

Systémy pro elektronické zpracování dat: počítačová síť v autoservisu	125
Operační systémy počítačů, uživatelské programy	126
Pojmy informatiky	127
Vývojové diagramy, bloková schémata	128

Řízení a regulace

Základy, základní pojmy	129
Přenos signálu a energie, druhy signálů	130
Značky pro schémata	131
Cestné ventily, schémata zapojení	133

Spojování, normalizované díly

Spojovací techniky, spojovací prvky	134
Druhy závitů	136
Normalizované díly: označování šroubů, jištění šroubových spojů, šrouby do plechu, závitové vložky, jednostranné nýty, závlačky, podložky	138
valivá ložiska, těsnící kroužky na hřídele	148
Pájení: tavidla, pájky	149
Svařované a pájené spoje, polohy svarů, švové svary, ochranné plyny	150

Třískové obrábění

Vrtání, soustružení, řezání, broušení	153
---------------------------------------	-----

Pohonné hmoty, maziva, provozní a pomocné látky

Pohonné hmoty (PHM):	Chemické složení, výroba	158
	PHM pro zážehové motory a jejich vlastnosti	160
	Aditiva a parametry benzínů pro motorová vozidla	161
	Motorová nafta, aditiva, parametry, vlastnosti	162
	Alternativní nefosilní paliva	164
Maziva:	Složení, výroba, aditiva	165
	Motorové oleje, klasifikace, specifikace	167
Provozní a pomocné látky:	Specifikace motorových olejů pro osobní a užitkové automobily	168
	Mazací tuky, chladiva	170
	Brzdové kapaliny, chladicí kapaliny	171
Fyzikální vlastnosti látek	Pevné látky	172
	Kapalné látky, plynné látky	174

Želené kovy

Oceli a litiny, označování, technické normy, druhy ocelí	175
Označování a druhy ocelolitin, postupy odlévání	180
Teplné úpravy: technické pojmy, kalení, zušlechťování, povrchové kalení	182

Neželezné kovy

Neželezné těžké kovy	184
Označování neželezných slitin, slitiny těžkých kovů	186
Slitiny lehkých kovů, materiály pro kluzná ložiska	188
Spékané materiály	190

Nekovové materiály

Plasty v konstrukci vozidel:	dělení plastů, struktura, označování	192
	termoplasty, reaktoplasty, elastomery	194
	opravy plastových dílů	196
Další nekovové materiály:	získávání surovin, výroba, vlastnosti použití	198

Kovové díly motorových vozidel

Materiály, vlastnosti, použití, označení materiálu	199
--	-----

Zkoušky materiálů

Zkoušky pevnosti v tahu a střihu, zkoušky tvrdosti, hledání povrchových trhlin	200
--	-----

Technické kreslení

Technické kreslení	
Základní geometrické konstrukce	202
Grafická zobrazení, grafy	204
Formáty výkresů, čáry, písmo, pohledy, projekce, řezy, čáry přerušení obrazu	205
Kótování, délkové rozměry, velikosti úhlů	208
Zobrazování závitů, zobrazení šestihranu, označování jakosti (drsnosti) povrchu	210
Rozvinutí pláště, průniky těles	211
Značení a zobrazení svarů	212
Zobrazení a symboly ozubených kol a pružin	213
Rozměry maticových klíčů, kužely	214
Mezní rozměry, úchytky, tolerance, uložení	215
Lícovací soustavy, všeobecné tolerance	216
Mezní úchytky v soustavě jednotné díry a v soustavě jednotného hřídele	218

Motorová vozidla

Technická data vozidel: osobní automobily, motocykly, nákladní automobily, traktory 220

Motory

Spalovací motory (zážehové a vznětové), spalování v motoru	225
Díly motoru	232
Chlazení motoru	234
Mazání motoru	235
Řízení motoru	236
Palivová soustava, tvorba směsi	238
Vstříkovací systémy: Jednobodové vstříkování	244
LH-Motronic	247
ME-, MED-Motronic, přímé vstříkování	250
Snižování škodlivých emisí zážehových a vznětových motorů	258
Porovnání zážehových a vznětových motorů	264
Vznětové motory: Spalování	266
Elektronicky řízené vstříkování, vstříkovací trysky	267
Systém Common – Rail, samostatné vstříkovací jednotky	274
Pomocné startovací systémy	280
Přeplňování motorů	282
Alternativní koncepce pohonu	285

Hnací ústrojí

Pohon zadních kol, pohon předních kol, pohon všech kol	290
Spojky, převodovky (osobních vozidel, užitkových vozidel a motocyklů)	293
Automatizované a automatické převodovky, hydrodynamické měniče	305
Hnací hřídele, klouby	315
Rozvodovky, diferenciály, uzávěrky diferenciálu	316

Podvozky

Dynamika jízdy, polohy kol, měření náprav, systémy řízení, servořízení	320
Odpružení, pružiny, tlumiče odpružení	328
Zavěšení kol, pneumatiky, technická data, kola, ráfky, sledování tlaku v pneumatikách	332
Brzdy: druhy brzd, posilovače, ABS, ASR, FDR	344
Pneumatické brzdy: zkoušení brzd, části brzd, brzdové systémy	354
Kombinované brzdy, odlehčovací brzdy, retardéry	357

Konstrukce vozidel

Rozdělení silničních vozidel, typy vozidel, rozměry vozidel	358
Druhy konstrukce vozidel, rámy vozidel, samonosné karoserie, materiály na karoserie, rovnání karoserie, měření karoserie, hodnocení poškození karoserie	366
Koroze, antikorozní ochrana, lakování vozidel, laky	376
Polotovary, ocelové, hliníkové a speciální profily	380
Mechanické parametry nosníků	382
Rozvinuté délky, ohraňování a lemování plechů, označování karosářských plechů	383
Bezpečnost vozidel, bezpečnostní pásy, airbagy	386

Předpisy

Ochrana životního prostředí, zákonné předpisy, zákon o odpadech, katalog odpadů	448
Seznam nebezpečných odpadů, využívání odpadů, povinnosti při nakládání s odpady	449
Dokumentace odpadů, odpadní oleje, autovraky	450
Zákon o vodách, čističky odpadních vod	451
Katalog odpadů, pevné a kapalné látky	452
Bezpečnostní značky a barvy na pracovišti, na vozidlech a zásilkách	453
Označování tlakových lahví na plyn	456
Hodnocení nebezpečnosti látek (věty R, věty S) podle zákona 157/1998	457
První pomoc	458
Předpisy o bezpečnosti práce, bezpečnostní opatření	459
Řidičské oprávnění	464
Odtah a vlečení motorového vozidla	465
Technická způsobilost, technický průkaz, registrační značka	466
Rozměry vozidel, zatížení náprav, hmotnost vozidel	468
Brzdy	469
Kontroly vozidel	470
Technický průkaz vozidla, ekologické emisní plakety	474
Osvědčení o shodě COC, homologace a schvalování technické způsobilosti	476
Technické prohlídky pohonů na plynná paliva	477
Pneumatiky (zákonné a technické předpisy)	478
Světelná zařízení vozidel, nastavení světlometů	480

Zkratky z oblasti motorových vozidel	483
---	------------

Česko-anglický odborný slovník	484
---	------------

Věcný rejstřík	486
-----------------------------	------------

A

abeceda fečká 8
 ABS (protiblokovací systém)
 ..... 350, 405, 469
 – řízení tlaku oleje 351
 ABS/ASR pro tlakovzdušné
 brzdy 357
 ABSC, aktivní tlumič
 a stabilizační systém 331
 ACEA specifikace 168
 Ackermanův princip 322
 adaptivní
 – řízení převodovky 311
 – systém předních světel
 AFS 410
 adheze 117
 aditiva
 – olejů 165
 – paliv 161, 162
 – pro automobilové
 benzíny 161
 – pro motorovou naftu 162
 adsorber NO_x 260
 airbag 386–388
 – boční 386
 akcelerace (zrychlení) 26
 akcelerační systém karburátoru
 241
 aktivní uhlí 239
 aktory
 – elektronického
 vstříkávání 272
 – systému LH-Motronic. 247,248
 – vstříkávání s tlakovým
 zásobníkem 277
 akumulátor 90, 412, 413
 – olověný 12 V 411
 – startovací 411, 412
 alkyany (parafiny) 158
 alkeny (olefiny) 158
 alkoholy 158
 alkylace 159
 alternativní
 – pohonné hmoty 164
 – pohony 285
 alternátor 414
 – diagnostika závad 416
 amplituda střídavého napětí 91
 antikoroziní ochrana 377
 – aktivní 377
 – pasivní 377
 API klasifikace 167
 arbitráž (při přístupu
 na sběrnici) 431, 433
 aromatické uhlovodíky 158
 ASCII kód 126
 asistenční systémy 440, 441
 ASR (protiskluzová regulace) 352
 ATF oleje 169
 atom 122
 automatická převodovka 306–314
 automatické řízení 300
 automobil
 – nákladní 224

– osobní 360
 – osobní,
 technická data 220–222
 – užitkový 358, 359, 361, 362
 autorádio 440
 autovraký povinnost
 likvidace 450
 Avogadrova konstanta 123

B

barevné značení
 – elektrických vodičů 396
 – tlakových lahví 456
 běhoun pneumatiky 333
 Beketova řada 122, 376
 benzen 158
 benzín automobilový,
 vlastnosti 160, 161
 bezpečnost
 – jízdy 386
 – práce 461–463
 – vnější 386
 – vnitřní 289
 – vozidla 386–388
 – vozidla aktivní 386
 – vozidla pasivní 286, 386
 bezpečnostní
 – barvy 453
 – předpisy a opatření 459–463
 – předpisy pro airbagy 387
 biomasa 164
 bionafta 285
 biopaliva 164
 BIOS 127
 blokové schéma 128
 – zkoušek motoru 128
 bluetooth 431
 bod E70 destilační křivky 160
 bod T10 destilační křivky 160
 Bohrův model atomu 122
 boxer (motor) 226
 BOZP 459
 broušící kotouče 156
 broušení 155
 – karoserie 372
 brusivo 155
 brusný papír 156, 379
 brzda
 – bubnová simplex 345
 – elektromagnetická
 (retardér) 257
 – hydrodynamická
 (retardér) 357
 – kotoučová s pevným
 třmenem 345
 – kotoučová s plovoucím
 třmenem 345
 – motorová 357
 – nájezdová 469
 brzdění 25
 – rekuperační 286
 brzdící moment 82
 brzdíč

– hlavní 356
 – přířezu 356
 brzdná
 – dráha 25–27
 – práce 83
 – síla 82, 469
 brzdny
 – systém elektronický 357
 – výkon 83
 brzdová
 – kapalina 171
 – soustava
 tlakovzdušná 355, 356
 – zařízení vozidel,
 směrnice 469
 brzdové soustavy 344
 brzdový
 – asistent (BAS) 348
 – válec hlavní 345
 – válec kombinovaný 356
 – válec pružinový 356
 brzdy 79–84, 344–357, 369
 – bubnové 345
 – dvouokruhové 344
 – hydraulické, výpočet 84
 – hydraulicko-vzduchové 357
 – kotoučové 345
 – parkovací 346
 – pneumatické 354
 – podle evropských
 směrnic 469
 – s cizím zdrojem brzdné
 síly 354
 – s posílením 347
 – vzduchotlaké 354
 – zpomalovací/odlehčovací
 ..... 257, 469
 BTL, palivo z biomasy 289
 butan 158
 byte 94
 ByteFlight sběrnice 430

C

CAN sběrnice 430–435
 CDC tlumič 329
 cena
 – opravy předběžná 344
 – práce, výpočet 106
 centrální zamykání 441
 certifikace systému řízení 100
 cetanové číslo 162
 cívka zapalovací 422
 – dvoujiskrová 422
 – čtyřjiskrová 422
 clonící ozubení proti
 asynchronnímu záběru 301
 CNG, stlačený zemní plyn 285, 471
 COC, evropské osvědčení
 o shodě 476
 Common Rail
 (tlakový zásobník) 274–277
 CTL, kapalné palivo z uhlí 289
 cyklohexan 158
 cykloparafiny 158

Č

čáry	
– kótovací	208
– na výkresech	205
– vynášecí	208
čelně ozubená kola	316
čelní	
– airbag	386
– průřez vozidla	71
čerpací	
– článek	261
– jednotka	239
čerpadlo	
– lamelové	268
– objemové	239
– odstředivé obvodové	239
– odstředivé	
s bočním kanálem	239
– olejové	235
– palivové	238, 239
– proudové	239
– srpkové	235
– válečkové výstředníkové	239
– vstříkovací vznětového motoru	267
– zubové	239
činitel plnění válců	51
činnosti	
– autoservisu	96
– čtyřdobého zážehového motoru	227
číslice římské	9
číslo	
– cetanové	162, 265
– oktanové	160, 265
– vozidla identifikační	358
článkový pás pro variátory	314

D

daň silniční	475
dávka plynu	288
DDB sběrnice	431
decelerace (zpomalování)	26, 246
deformace karoserie	370, 386
dělení délek	15
dělič napětí	88
délka	
– oblouku	15, 50
– řetězu	15
délková roztažnost	42
délky křivek	15
destilace	
– atmosférická	159
– vakuová	159
destilační křivka	160
detonace	117
dezén	333
diagnostický tester	445
diagnostika	
– hydraulických brzd	349
– lambda sondy	427
– motorových vozidel	445–446
– nastavovacích členů	445

diagnostika závad	
– akumulátoru	413
– automatické převodovky	312, 313
– hydraulických brzdových systémů	349
– sběrnice CAN	434
– sběrnice LIN	437
– sběrnice MOST	439
– vozidla	445, 446
– vstříkování	246, 276
diagram otáček	154
diferenciál	68, 318
– mezinápravový	292
– s kuželovými koly	292
– s planetovou převodovkou	46, 307
– samosvorný	319
– Torsen	292
difuzor karburátoru	241
dílenský činitel	102
dimenzování průřezu	33
DIN EN ISO 9000	99
diody	93
díry pro šrouby do plechu, průměr	144
dmychadlo	
– přídavného vzduchu	252
– šroubové (Rootsův kompresor)	284
doba otevření ventilu	50, 237
dobíjení	
– rychlé	412
– udržovací	412
– akumulátoru provozní	412
dodatečné spalování	259
dokumentace odpadů	449
dráha	
– pístu	48
– reakční	308
– rozjezdová	25
– zastavení	25–27
drobné opravy karoserií	371
drsnost povrchu, předepisování na výkresech	210
dutý válec	19
dvoudobý zážehový motor	228
dvouokruhové brzdy	
– hydraulické	354
– vzduchotlaké	354
dynamika jízdy	320

E

EDC	267, 268
efektivní hodnota proudu	91, 94
ekologická plaketa	474
ekologické zóny	474
ekonomické ukazatele dílny	105
elastomery	192, 194
elektrická práce	89
elektrické	
– ovládání oken	442
– skútry	472

elektroda obalovaná	152
elektrochemické	
potenciály	122, 376
elektrokola	472
elektromagnet kotoučový	294
elektromagnetická slučitelnost (EMC)	390
elektromotor	429
elektronické součástky	93
elektronický rozdělovač brzdné síly SBC	348
elektrotechnika	85
elipsa	15, 18
eloxování	377
EMC	390
emise CO ₂ , výpočet	51
emise, měření	471, 472
emisní limity	
pro motocykly	472
emisní směrnice	474, 475
energie	
– k překonání jízdního odporu	72
– pohybová, kinetická	29
– polohy, potenciální	29
– pro překonání stoupání	72
EOBD	473
E-plyn	250
ESP, elektronický stabilizační systém	353
etan	158
etanol	285
Eulerova rovnice	
pro pružný vzpěr	35
exploze	117

F

faktura	107
filtr	
– olejový	235
– pevných částic	262
– palivový	239
filtrovatelnost nafty	162
formát výkresu	205
fosfátování	377
fridex	171
funkce start-stop	286
fyzika	116–121
fyzikální	
– jednotky	6, 7, 8
– veličiny	116

G

galvanické pokovení	377
gateway (brána)	431
generátor	
– plynu (pro airbag)	387
– řídicích impulzů zapalování	419
geometrické konstrukce	202, 203
geometrie náprav, měření	323, 324
goniometrické funkce	11

grafit
 – kuličkový 180
 – lupinkový 180
 grafy 204

H

Hallův generátor
 (snímač) 245, 346, 420, 426
 házivost
 – kola, optimalizace 334
 – ráfku, kompenzace 334
 HeliCoil systém 145
 heptan 158
 hladina hláskosti 119
 hledání mrtvého úhlu 441
 hliníkové
 – profily speciální 380
 – slitiny 188
 – slitiny pro výrobu pístů 189
 hlukoměr 119
 hmotnost 21
 – atomová 122
 – celková 468
 – objemová motoru 60
 – prázdného vozidla 468
 – přípojného vozidla 468
 – závislá na délce 21
 – závislá na ploše 21
 hmotnosti vozidel 468
 hnací
 – hřídel 298, 299, 304, 308, 315
 – síla 66, 73
 – ústrojí 61-69, 290, 306-316,
 318, 319
 – výkon 73
 hnaná kola 66
 hodinová sazba za práci 106
 homogenní režim 264
 homologace 466, 476
 homologační předpisy
 pro emise 475
 Hookův zákon 35
 houstnutí oleje 166
 hranol 19
 hrníčkové zdvihátko 236
 hrubovací kotouče 156
 hřídel
 – Kardanův 315
 – klikový 233
 – vačkový 236
 hustota 21
 hybridní generátor plynu 387
 hydraulický
 – posilovač řízení 326
 – převod 80
 hydrodynamický měnič
 momentu 306
 hydrogenace 159

CH

charakteristika
 – lambda sondy 261
 – pružiny 328

chemie 122–124
 chladič
 – kapalina 54, 171
 – kruh 444
 – směs 14, 54
 – soustavy 234
 chladivo 170
 chlazení motoru 54, 324
 chování vozidla 320

I

identifikace termoplastu 195
 identifikační číslo vozidla 358
 identifikátor 431
 index nosnosti pneumatiky 336
 index viskozity 165, 166
 indukční generátor 420
 informatika 127
 intenzita
 – brzdění 83, 469
 – brzdění minimální 469
 ionty 123
 izomerace 159
 izooktan 158
 izotop 123

J

jakosti oceli 176
 jednoramenná páka 31
 jednotky
 – anglo-americké 9
 – časové
 (pro úkolovou práci) 102, 108
 – fyzikální 6–9
 – SI 6, 116
 – teploty 42
 – základní fyzikální 6
 jehla trysky 269
 jehlan 19
 jízda při poklesu tlaku
 v pneumatice 343
 jízdní
 – diagram 73
 – odpory 70–72
 – soupravy 362

K

kabely 396
 kalení 182
 – cementační 182
 – oleje 166
 – povrchu, předepisování
 na výkresech 183
 kalkulační prodejní
 ceny zboží 103
 kalkulačka 10
 Kammova kružnice
 přílnavosti 350
 kapacita akumulátoru
 jmenovitá 411

kapilární metody zkoušení 200
 kapota 366
 karburátor 241
 Kardanův hřídel 315
 karoserie
 – pasivní bezpečnost 386
 – samonosná 368
 katalog odpadů 448, 452
 katalytické spalování 260
 katalyzátor 260
 – NO_x zásobníkový 260
 – třicestný 260
 – vznětových motorů 262
 kaučuk
 – přírodní 195, 336
 – syntetický 195, 336
 KE-Jetronic 242, 243
 keramika 198
 – oxidová 191
 kladkostroj 31
 kladkový kruh čerpadla 268
 klasifikace SAE 167
 klepání motoru 160
 klimatizační zařízení 443, 444
 klouby
 – hřídelů 315
 – stejnoběžné 315
 – suché 315
 kmitání pružiny 328
 kmitočet 91
 koalescenční oddělovač 451
 kód kraje v registrační značce 467
 koeficient
 – čelního odporu vzduchu 71
 – tření 32
 – valivého odporu 70
 – bezpečnosti 36
 koheze 118
 kola (silničních vozidel) 342
 – drátová 342
 – paprsková 342
 komfortní systémy 400–444
 komolý
 – jehlan 20
 – kužel 20
 kompenzace stáčívého
 momentu 327
 kompresní
 – poměr 47, 48, 266
 – prostor 47
 – teplota konečná 266
 – tlak 266
 kompresor 284, 355
 – Rootsův 284
 komunikace
 – se zákazníky 97
 – se zaměstnanci 97
 komůrka
 – tlaková 266
 – vířivá 266
 koncovky kabelů 396
 kondenzátory elektrické 89
 konečné úpravy vyrovnané
 karoserie 372

konektory	396
konstrukce vozidel	366
kontrola tlakovzdušné brzdové soustavy	355
kontrolní nálepka	470
korekce jmenovitého výkonu motoru	57
korigovaný součinitel absorpce	471, 474
korozie	
– elektrochemická	376
– chemická	376
– karoserie	370
kostra pneumatiky	333
kótování výkresů	208, 209
kóty	208
koule	20
kouřivost motoru, měření	471
kovy	
– neželezné lehké	185
– neželezné těžké	184, 185
krakování	159
kreslení závitů	210
kroucená dvojlinka	431
kruh	18
kruhová	
– úseč	18
– výseč	18
kruhový termodynamický děj	59
krut (torze)	34
kružnice	
– přilnavosti Kammova	350
– roztečná, ozubení	46
krychle	19
křížové klouby	69, 315
kuličková	
– ložiska	148
– převodka řízení	78, 326
kužel	19, 214
kuželové	
– kolo	316
– soukolí	316
kyslíková	
– sonda	261, 427
– sonda II (za katalyzátorem)	251

L

lak	
– krycí	379
– metalický	378
lakování	379
– postupy	379
– vozidel	378
laky	
– disperzní	378
– HS, MS	378
– ředitelné vodou	378
– z akrylátových pryskyřic	378
– z umělých pryskyřic	378
lambda sonda	261, 427
– se skokovou charakteristikou	261, 427
– širokopásmová	261

lambda	
– regulace	261
laminování plastů	197
látky	
– kapalné	174
– pevné	172, 173
– plynné	174
legující prvky ocelí	176
lemování okrajů plechu	384
lepení plastů	197
LH-Jetronic	243
LH-Motronic	247–249
lícovací soustava	216
– jednotné díry	216
– jednotného hřídele	216
lícování	215
– hřídelů a děr	215
– plochých dílů	215
lichoběžník	17
– řízení	322, 324
lis hydraulický, výpočet	38
litina	180, 181
litina temperovaná	181
L-Jetronic	242, 243
LNG (zkapalněný zemní plyn)	285
Load-Response-Drive	415
Load-Response-Start	415
ložisko	
– jehlové	148
– kluzné	187, 233
– soudečkové	148
– valivé	148
ložiskové kovy	187
LPG (propan/butan)	285, 477

M

magnetizmus	91
marketing	98
matematické značky	9
materiály	
– na karoserie	369, 385
– pro kluzná ložiska	189
– pro pneumatiky	336
matice	138, 140
– šestihránná	140
mazací tuky	170
mazání	
– motoru	235
– tlakové oběžné	235
maziva	165–167
ME-Motronic	250–252
metaliza	378
měrný elektrický odpor, rezistivita	85
měření	
– emisí	471, 472
– karoserie	369, 385
– při diagnostice	445
měřicí přístroje	445
– měřítko výkresu	205
metaliza	378
metan	158

metanol	158, 285
metrické ISO závitů	137
metylestery mastných kyselin	164
mez pevnosti (v tlaku)	33
mezikruží	18
mnohoúhelník	17
– pravidelný	16
modul	
– ozubení	46
– pružnosti	35, 382
mokřý bod varu (brzdové kapaliny)	171
mol (látkové množství)	123
molekula	123
moment	
– ohybový	34
– měrný	265
– setrvačnosti plochy	34
– stáčíový	351
– utahovací	141
mopedy	472
MOST sběrnice	438
motocykly	223, 359
– technická data	223
motor	
– čtvercový	48
– krokový	429
– nadčtvercový	48
– nastavování škrtkic klapy	252
– plochý	226
– pod podlahou vozidla	290
– podčtvercový	48
– před zadní nápravou	290
– řadový	226
– spalovací	226
– uložený vpředu	290
– vidlicový	226
– vzadu	290
– zážehový	264, 265
– zážehový čtyřdobý, činnost	227
– zážehový dvoudobý	228
– zážehový s nepřímým vstřikováním	264
– zážehový s přímým vstřikováním	264
motorová vozidla	358, 359
– jednopápa	359
– technická data	220–224
Motronic	243
mrtvý úhel	441
multimaster systém (přístup na sběrnici)	431
multitronic	314
můstek měřicí	88
mzda	
– časová	101, 102
– neproduktivní	104
– výrobní	101, 102
– základní	103
mzdové náklady přídatné	104

N

nafta motorová	162, 163
nájezdový úhel	364
nakládání	
– s nebezpečnými látkami	455, 456
– s odpady	448, 449
nákladní automobily	224
náklady	
– jednicové	101
– kalkulované	105
– materiálové	103
– měrné na palivo	59
– měrné na využitelnou energii	59
– na motorová vozidla	112, 113
– na palivo	59
– na používání strojů	114
– na sklad	109
– pořízovací	103
– režijní	101, 104
– vlastní	104, 112
nakloněná rovina	29
namáhání	
– v ohybu	34
– v tahu	33
– v tlaku	33
– v stříhu (smyku)	35
napětí	
– přípustné	36
– v ohybu	34, 283
– v tlaku	33
napětí akumulátoru	
– jmenovité	411
– nabíjecí	411
– naprázdno	411
– svorkové	90
napínač bezpečnostních pásů	386, 387
náprava	320
– Banjo	332
– DeDion	332
– McPherson	332
– s vícepřrvkovým závěsem	332
– se dvěma příčnými rameny	332
– sprážená	332
– tuhá	332
– úhlová (s šikmými rameny)	332
nastavení světlometů	428
nastavovací veličina	129, 350
nastavovač škrtkci klapky	245
nastavování	
– plnicího tlaku	283
– sedadla	440
navigace	440
nebezpečné	
– látky	455
– závady	470
nedotáčivost vozidla	320, 353
nekovové ochranné povlakování	377
nemrznoucí směs	54

nespálené uhlovodíky	258
nevýváženost kola	334
nitridování	182
nitrolaky	378
normalizované díly	136–145, 147, 148
normální podmínky	119
nosnost pneumatik	341
nýtovací matice	146
nýty	147
– jednostranné trhací	147

O

OBD	473
obdélník	17
objednávka opravy	96
objem	19, 20
obrábění	153–156
obsah CO ve výfukovém plynu	471, 472
obvod	
– kola jízdní	334
– kruhu	15
ocel	175, 177–180
– automatová	180
– cementační	178
– jakostní	175
– k nitridování	179
– konstrukční, legovaná, nelegovaná	178
– korozivzdorná	179
– na odlitky	181
– pružinová	179
– rychlořezná	177
– ušlechtilá	175
odborové organizace	459
odklon kola	321
odlévání, postupy	181
odlučovač benzínu	451
odpadní	
– oleje	450
– vody v autoservisu	451
odpadové hospodářství	448
odpady	448
– k odstranění	448
– k využití	448
– nebezpečné	448, 449
– pevné a kapalné	452
– podle katalogu	452
odpisy	110, 111
odpor	
– jízdní celkový	72
– stoupání	72
– valivý	70
– vnitřní	90
– vodiče	85
– vzduchu	71
odpovědnost za bezpečnost	459
odpružení	328
odrazka	479, 481
odrušení rádiové	390
odtažení vozidla	465
odvěsna	11

Ohmův zákon	85
ohraňování plechu	384
ohřev sacího potrubí	245
ohřívací těleso plamenové	281
ohyb	34
ochrana	
– antikorozní	377
– povrchová	377
ochranné plyny pro svařování	152
ojnice	233
okamžik vstříku	264
oktan	158
oktanové číslo	
– určené motorovou metodou	160
– určené výzkumnou metodou	160
olefiny	158
olej	
– čistěný rafinací	165
– motorový	167, 168, 169
– motorový, označování kvality	168
– pro automatickou převodovku (ATF)	169
– pro převodovky a rozvodovky	169
– převodový	169
– převodový pro nízké zatížení	169
– rafinovaný	165
– rostlinný	164
omezení primárního proudu zapalovací cívky	423
opacita	471
operační systém počítače	126
opotřebení pneumatik	337
opravy plastových dílů	196
optický kabel	438
organizace podniku	98
osa	
– kolébání	320
– podélná vozidla	320
– rejdová	321, 322
oscilogram	
– alternátoru	416
– primárního napětí zapalovací cívky	423
– sekundárního napětí zapalovací cívky	423
ostřikovače světlometů	408
osvědčení	
– o homologaci	466, 476
– o měření emisí	471, 472
– o shodě COC	476
osvětlení vozidla	406
otáčky potřebné ke spuštění	417
ovládače, značky pro schémata	132
ovládání ventilů	236
oxid	
– siřičitý	262
– uhelnatý	258
– uhličitý	258

– dusíku NO_x 258, 262
 označování
 – akumulátorů 412
 – druhů svarů 150
 – elektrických zařízení
 ve schématech 397
 – litiny 180
 – nebezpečných látek 455
 – neželezných kovů ... 186–189
 – ocelí a litin 175, 177–180
 – pneumatik 335, 336, 478
 – pojiva brusných
 nástrojů 155
 – svorek el. zařízení
 vozidel 398
 – švových svarů 151
 – šroubů a matic 138
 ozubené kolo čelní 316
 ozubení
 – evolventní, parametry ... 46
 – Gleason (kruhové) 316
 – Klingelnberg (spirálové) ... 316
 – trochoidní 239

P

pájení natvrdo 149
 pájka 149
 – měkká 149
 páka
 – dvojramenná 31
 – zalomená 266
 paliva
 – syntetická 164, 289
 – alternativní nefosilní 164
 palivová soustava 238
 – dvoukanálová 238
 – jednonálová 238
 palivové články 287
 palivový systém
 jednonálový 431
 palubní diagnostika
 (OBD) 422, 445, 473
 paměť závad 445
 paměti přenosné 125
 Panhardská tyč 332
 parafíny 158
 parametry polohy kol ... 321, 322
 parkovací asistent 441
 periodická soustava prvků ... 124
 pérování
 – vzduchové 330
 – vzduchové s regulovaným
 tlumením 330
 pevné částice výfukových
 plynů 258
 pevnost
 – v tahu 35
 – ve smyku (stříhu) 35
 písní čep 233
 planetové soukolí
 – Lepelletier 309
 – Ravignoneaux 308
 – Simpson 308

– Wilson 308
 planetový pohon kol 316
 plasty
 – názvy 193
 – rozdělení 192
 pláště těles (rozvinuté) 211
 plášť (pneumatika) 333
 plechy
 – ocelové 178, 385
 – pro karoserie,
 označování 385
 plnění motoru 225
 plocha
 – otevíření ventilu 50
 – průřezu válce 47
 – rovinných obrazců . 16, 17, 18
 – složená z jednoduchých
 ploch 18
 plováková komora 241
 plunžr 331
 plyn 41
 – zkapalněný
 (LPG) 285, 288, 477
 pneumatické systémy, značky
 pro schémata 131–133
 pneumatiky 333–343, 378
 – předepsané 478
 – RunFlat 343
 – technická data 338–341
 – zákonné předpisy 478
 počítací síť 125
 podložky 147
 – pro jištění šroubů 141
 podmínky pro kondici řidiče . 386
 podtlakový posilovač
 brzdné síly 347
 podvozek ... 74, 333–335, 337–357
 pohon
 – elektrický 287
 – hybridní 286
 – klikového hřídele ... 232, 233
 – na zemní plyn 289
 – plně elektrický 286
 – předních kol 291
 – ventilátoru 234
 – všech kol 291, 292
 – zadních kol 290
 pohonné hmoty 158–164
 – výroba 159
 pojistky 395
 pojistné kroužky
 pro hřídele a díry 141
 pojivo brusného kotouče ... 155
 pokovení 377
 pokrytí nákladů 112
 polární modul průřezu 34
 poloha
 – motoru při předním
 pohonu 291
 – škrtky klapky 244, 245
 – těžiště vozidla 74
 poloměr
 – ohybu 34
 – ohybu plechu 383
 – otáčení vozidla 364

– rejdů 321
 polotovary 380
 polymerace 159
 poměr 14
 – klika / ojnice 48, 49
 pomocné startovací
 systémy 280
 popouštění oceli 182
 porovnání motorů
 – dvoudobých
 a čtyřdobých 230, 231
 – zážehových
 a vznětových 251, 265
 posílení točivého momentu
 pohonu 286
 posilovač
 – brzdné síly podtlakový ... 80
 – brzdného účinku 347
 – řízení hydraulický 326
 poškození karoserie,
 kontrola 375
 potenciometr 425
 povinnosti při sběru odpadu . 450
 povlakování lakem a plasty . 377
 práce
 – elektrická 89
 – třecí síly 32
 – vnitřní 59
 – využitelná 59
 pracovní
 – doby čtyřdobého motoru . 227
 – režim motoru (pístového,
 spalovacího) 225
 preventivní ochranný systém
 řidiče 388
 primární proud zapalovací cívky,
 omezení 423
 procenta 14
 proces stálého zlepšování ... 100
 profily
 – na karoserie 382
 – ocelové 380–383
 programy
 – speciální
 (pro autoservisy) 126
 – uživatelské 126
 projekce
 – dimetrická 205
 – izometrická 205
 prokluz
 – kol 350
 – závěrky diferenciálu ... 319
 prolisy 134
 promítání
 – pravouhlé 206
 – ve vyznačených směrech . 206
 propan
 propan/butan (LPG) 285
 protiblokovací systém
 (ABS) 350, 405
 protiskluzová regulace
 (ASR) 352
 protipožární ochrana 461

rozvodovka . . . 65, 292, 302, 316–319
 – nastavení kuželového kola . . . 317
 – s kuželovými koly . . . 316, 317
 rozvodový diagram
 – dvouobého motoru . . . 229
 – ventilů . . . 50, 227
 – nesymetrický . . . 229
 – symetrický . . . 229
 R-věty . . . 457
 rychlost
 – jízdy . . . 67
 – otáčení kloubového hřídele
 (nerovnoměrná) . . . 69
 – proudění plynu . . . 50
 – průměrná . . . 24
 – průtoková . . . 39
 – rovnoměrná (konstantní) . . . 24
 – smyková . . . 166
 – šíření plamene . . . 264
 – úhlová . . . 24
 rychlostní kategorie
 pneumatiky . . . 335
 rychlostní skříň
 (převodovka) . . . 293, 297

Ř

řazení přímé . . . 300
 řetěz lamelový . . . 314
 řezání . . . 154
 řízy těles . . . 207
 řídicí funkce pro úhel
 – předstihu . . . 421
 – sepnutí . . . 421
 řídicí veličina . . . 129
 řídicí oprávnění . . . 464
 řídicí průkaz . . . 464
 řídnutí oleje . . . 166
 řízení . . . 129
 – hřebenové . . . 78, 325
 – hřebenové Servotronic . . . 326
 – jakosti . . . 99, 100
 – klimatizace automatické . . . 403
 – maticové . . . 326
 – motoru . . . 236
 – motoru variabilní . . . 237
 – pracovníků . . . 97
 – převodovky . . . 310
 – úhlu sepnutí . . . 421
 – vozidla . . . 77, 78, 325–327

S

samoříditelnost . . . 320
 sběrnice
 – datové . . . 430–439
 – DDB . . . 431
 – DDB (D2B) . . . 430
 – FlexRay . . . 430, 431
 – LIN . . . 430, 431, 436, 437
 – MOST . . . 430
 sblíhavost kol nápravy . . . 322
 sedlo pro nářez, předsazení . . . 365
 sekundární vzduch . . . 259

servořízení . . . 326, 327
 – elektrické . . . 326, 327
 – elektrohydraulické . . . 326
 schéma zapojení . . . 399, 400
 – blokové . . . 399
 – obvodové . . . 400
 – řízení automatické
 převodovky . . . 312
 – řízení ABS/ASR . . . 405
 – řízení jednobodového
 vstřikování . . . 245
 – řízení vstřikování
 vznětových motorů . . . 272
 – s cestními ventily . . . 133
 schematické značky
 hydrauliky . . . 131–133
 schválení
 – konstrukčních
 částí vozidla . . . 476
 – technické způsobilosti
 typu . . . 466, 476
 – typu vozidla . . . 466, 476
 schvalování technické
 způsobilosti . . . 476
 signály
 – druhy . . . 130
 – přenos . . . 130
 síla . . . 21–23, 49
 – na ojnicí . . . 49
 – napájecí svorník . . . 29
 – obvodová . . . 81
 – odstředivá . . . 23
 – radiální na klíce . . . 49
 – řídicí
 (spojovací tyče řízení) . . . 325
 – setrvačná . . . 82
 – tečná na klíce . . . 49
 – tíhová . . . 21
 – tíhová, tíha vozidla . . . 75
 – vzpěrná . . . 35
 – zkušební maximální . . . 33
 silentbloky . . . 328
 silika . . . 337
 silniční vozidla
 – kategorie . . . 358
 – rozdělení . . . 358
 síly
 – na nakloněné rovině . . . 22
 – na nápravách . . . 75
 – přítláčné pístů brzd . . . 79
 – působící na píst . . . 39
 – v klikovém ústrojí . . . 49
 sítě
 – datové metalické . . . 430
 – datové optické . . . 430
 skla bezpečnostní . . . 198
 sklad . . . 109
 skládání sil . . . 22
 sklo . . . 198
 skupenské teplo
 – látek . . . 117
 – tání . . . 119
 sledování tlaku
 v pneumatikách . . . 343
 slinuté karbidy . . . 191

slitiny
 – hliníku na odlitky . . . 188, 189
 – hliníku pro tvárění . . . 188
 – hořčíku . . . 189
 – lehkých kovů . . . 188, 189
 – mědi pro kluzná ložiska . . . 187
 – těžkých kovů . . . 186, 187
 slovník česko-anglický . . . 484
 směrování proudu vzduchu
 ve válci . . . 256
 směs
 – bohatá . . . 240
 – heterogenní . . . 240, 253
 – homogenní . . . 240, 253
 – chudá . . . 240
 – palivová . . . 240
 směšovací
 – poměr . . . 53, 240
 – pravidlo . . . 14
 smyčka
 – regulační . . . 129
 – řídicí . . . 129
 snímač
 – klepání . . . 426
 – otáček indukční . . . 420, 426
 – pohybu jehly
 vstřikovače . . . 269, 426
 – stavu oleje . . . 428
 – teploty . . . 427
 – tlaku . . . 275, 427
 – teploty výfukových
 plynů . . . 254
 snímače
 – akcelerační . . . 428
 – NO_x . . . 254
 – optické . . . 428
 – otáček . . . 428
 – otáčecí kol . . . 346
 – rozdělení podle stupně
 zpracování signálu . . . 425
 – síly . . . 428
 – složení plynů . . . 428
 – systému ESP . . . 353
 – systému LH-Motronic . . . 247–248
 – systému ME-Motronic . . . 251
 – úhlu natočení . . . 428
 – ultrazvukové . . . 428
 – vstřikovacího systému
 Common Rail . . . 276
 – vstřikovacího systému
 elektronicky řízeného . . . 271
 snižování škodlivých emisí . . . 258
 – vznětových motorů . . . 262
 – zážehových motorů . . . 259
 software speciální . . . 126
 sonda lambda (kyslíková
 sonda) . . . 243, 248, 261, 427
 součinitel
 – absorpce . . . 474
 – přebytku vzduchu λ . . . 51, 240
 soukolí
 – planetové . . . 308
 – vyosené . . . 316
 soustava
 – jednotné díry . . . 218

– jednotného hřídele 218
 – sacího potrubí 282
 soustružení 153
 spalovací
 – motory, rozdělení ... 225, 226
 – prostor 47
 spalování 160
 – mezní podmínky 240
 – v motoru 160, 231
 – ve vznětových motorech 266
 specifická rizika látek 457
 spékání
 – bronzy 190
 – materiály 190, 191
 – nekovové materiály 191
 – oceli 191
 – železné materiály 191
 spínač 425
 spoje
 – nýtové 135
 – pájené 135
 – prolisováním 134
 – svařované 135
 – západkové 135
 spojení
 – hřídele s nábojem 134
 – prolisováním 134
 spojka 61, 62, 293–296
 – automatická 296
 – elektromagnetická
 – prášková 294
 – Haldex 292
 – lamelová 294
 – odstředivá 294
 – přemostovací (blokovácí) 306
 – s automatickým
 – dostavováním (SAC) 293
 – s talířovou pružinou 293
 – synchronizační 301, 302
 – viskózní 292
 – výpočty sil a momentů 61, 62
 – závady 295
 spojkový
 – kotouč 294
 – systém automatický 296
 spojovací
 – prvky 134, 135
 – techniky 134, 135
 spojování dílů 134, 135, 150–152
 spotřeba
 – motorového oleje
 – měrná 53
 – oleje 53
 – paliva 52, 56
 – paliva měrná 52, 265
 – paliva průměrná 52
 – vzduchu 51
 spouštěč 417
 stabilizace polohy karoserie 330
 stabilizátor 328, 332
 stárnutí maziv 166
 Státní úřad inspekce práce 459
 stavební předpisy 459
 stavová rovnice plynů 41
 stopa kol 77, 322

stoupání 72
 střed naklánění 320
 střední hodnota napětí 94
 střída pulzního signálu 91, 94
 svar
 – koutový 151
 – lemový 151
 – švový 151
 svařovací polohy 150
 svařování
 – plastů 196
 – v ochranné atmosféře 151
 světelná zařízení vozidel 479
 světla
 – brzdová 481
 – do mlhy zadní 481
 – koncová 481
 – obrysová 479, 480
 – obrysová boční 479
 – směrová 480
 – vozidel 406
 světlá výška vozidla
 /nápravy 364
 světlomet
 – dálkový 480
 – potkávací 406, 407, 480
 světlometry 406
 – do mlhy 480
 – FF/HNS 407
 – Litronic 408
 – parabolické 407
 – projekční 407
 – s halogenovými
 – žárovkami 407
 – s výbojkami 408
 S-věty 457
 svíčky
 – zapalovací 419, 424
 – žhavicí 280, 281
 svornost diferenciálu 319
 symboly vývojových
 diagramů 128
 synchronizace
 v převodovkách 301, 302
 systém
 – dynamické stabilizace
 – vozidla 353
 – ochrany proti krádeži 442
 – pro jízdu s prázdnou
 – pneumatikou 343
 – sledování tlaku
 – v pneumatikách 343
 sytič 241

S

šestihran a jeho zobrazení 210
 šířky klíčů (stranových) 214
 škoda na vozidle, posouzení 374
 šnekový převod 45
 šopování 377
 šroub s šestihrannou hlavou 142
 šroubováky
 a nástavce šroubováků 140

šrouby 138, 139, 141–145
 – do plechu 144
 – pro kola 142
 – s válcovou hlavou 142
 – samovrtné 145
 – závrtné 143

T

tabulky goniometrických
 funkcí 12, 13
 tavidlo 149
 technická
 – prohlídka motocyklu 472
 – prohlídka vozidla 470
 – způsobilost vozidla 466, 476
 technický průkaz vozidla 474
 tekutost 166
 tělesa
 – složená z jednoduchých
 – těles 20
 – stálého průřezu 19
 tempomat adaptivní 440
 tepelná
 – hodnota zapalovací
 – svíčky 424
 – kapacita 119
 tepelné rovnání karoserie 371
 teplo 43, 121
 – měrné 43
 – odváděné chlazením 54
 – spalné 43
 – výparné 120
 teploměry 120
 teplota
 – fitrovatelnosti 162
 – hoření 160
 – motoru 244
 – nasávaného vzduchu 244
 – tání 119
 – tuhnutí oleje 166
 – varu 119
 – vzplanutí 160
 – zápalná 160
 teplotní stupnice 120
 termodynamický kruhový
 děj 59
 termoplasty 194
 těsnící kroužky (manžety) 148
 testování brzd 83
 těžiště (tíhové) 119
 tlak 37, 40, 41
 – absolutní 37
 – hydraulický 79
 – otevírací (trysky) 266
 – plošný 33
 – plynu 49
 – při spalování,
 – maximální 264, 266
 – spalin 49
 – v kapalinách 38
 – v kapalinách a plynech 41
 – v pneumatikách, výpočet 341
 – v proudícím plynu 40

– vstříkovací 264, 266
 – ve válcích střední
 využitelný 265
 tlakové lahve 150
 – označování 456
 tlakový zásobník
 – (common rail) 274
 – na vzduch 355
 tlakovzdušné brzdy 354
 tlumič
 – magnetický 329
 – odpružení 329
 – plynový 329
 – plynulě stavitelný (CDC) 329
 tmelení karoserie 379
 točivý moment 31, 56, 66
 tolerance 215
 – svařovaných konstrukcí 150
 topení 443
 topná příruba předehřívací 281
 topné systémy předavné 443
 torx šroubovák/drážka 140
 torzní tyč 325, 328
 torzní tlumení 294
 traktory, technická data 224
 transeiver 431
 transformátor 92
 tranzistor 93
 trojčlenka 14
 trojný bod vody 120
 trojúhelník 11, 17
 tryska
 – otvorová 269
 – čepová 269
 – vstříkovací 269
 tření 32
 – smykové 32
 – statické 32
 – valivé 32
 třídy pevnosti matic 138
 tuhá polonáprava 332
 tuhost pružiny 76
 turbodmychadlo 283
 tuširování 317
 tvorba směsi 225, 240, 256
 – vnitřní 240
 tvrdkovy 191
 tvrdost 155
 typy vozidel 358–362

U

úbytek napětí 86
 účinnost 30, 58, 66, 89
 – akumulátoru kapacitní 90
 – celková 30
 – energetická akumulátoru 90
 – hnacího ústrojí celková 66
 – zařízení 30
 údržba 114
 úhel
 – otevření ventilu 50, 227
 – předčasného výfuku 229
 – překrytí (stříhu) ventilů 50
 – rampy přejezdový 364

– sepnutí 421
 – stáčení/odchylka směru
 kola 320
 – zpožděného výfuku 229
 uhlovodíky 165, 262
 – syntetické 165
 úchytky rozměrů (lícování) 215
 uložení
 – doporučená 217
 – přechodná 215–217
 – s přesahem 215–217
 – s vůlí 215–217
 umístění světel a světlometů na
 vozidle 480, 481
 úpravy
 – výfukových plynů 259
 – vyrovnané karoserie
 před lakováním 372
 úroky (výpočty) 14
 usměrňování střídavého
 napětí 414
 uspořádání válců 226
 utahovací moment 141
 útlum na optickém kabelu 438
 uzávěrka diferenciálu 68, 319
 užitkové automobily 361

V

vačkový
 – hřídel, pohon 236
 – prstenc 236, 237
 vahadla ventilů 236
 válec
 – (geometrický) 19
 – motoru 233
 variátor 314
 varovné nálepky 455, 456
 vedení podniku 97
 vektor síly 22
 veličina
 – regulovaná 129, 350
 – rušivá 350
 – řídicí (regulace) 350
 – základní fyzikální 116
 ventil
 – cestný
 hydraulický 331, 351, 352
 – čtyřokruhový pojistný 355
 – elektromagnetický 429
 – ovládání parkovací brzdy 356
 – předavného vzduchu 252
 – regulační přesuvníku
 vstříku 268
 – tlakový regulační (rail) 275
 – uzavírací (nádobky
 s aktivním uhlím) 252
 – uzavírací (přívodu paliva) 270
 ventilový rozvod 225, 236, 237
 ventily 236
 – cestné, značky 133
 Venturiho trubice 40
 věta
 – kosinová 11
 – sinová 11

viskozita
 – dynamická 166
 – HTHS 166
 – kinematická 166
 viskozitní
 – index (VI) 166
 – třídy SAE 167
 vlastní diagnostika 246, 445, 446
 vlastnosti
 – látek pevných, kapalných,
 plyných 172–174
 – motorové nafty 163
 vlečení motorových vozidel 465
 vlečná vozidla 362
 vložky válců 233
 vodík 164
 vodivost elektrická 85
 volnoběžný systém
 karburátoru 241
 vozidla
 – přípojná 358, 359
 – přípojná, přívěsy 362
 vrstvený režim / režim s vrstvenou
 směsí 253, 256, 264
 vrtání 153
 vstřík paliva, směrování 256
 vstříkovací
 – čerpadlo jednopístové 268
 – čerpadlo s rozdělovačem
 paliva 267, 268
 – čerpadlo s rozdělovačem
 paliva s axiálními pístem 268
 – čerpadlo s rozdělovačem
 paliva s radiálními písty 268
 – čerpadlo vícepístové
 radiální 268
 – jednotka PDE 279
 – jednotka PLD 279
 – jednotky sdružené 268
 – systémy BOSCH 242–255
 vstříkovač 256, 275
 – piezoelektricky řízený 256, 429
 – dvoupružinový 269
 vstříkovaní
 – benzínu přímé 253–257
 – do sacího potrubí
 časované 242
 – elektronické vznětových
 motorů 270–273
 – jednobodové 242–246
 – nepetržité 242
 – nepřímé 242, 266
 – přímé (naftové) 266
 – přímé zážehových motorů 242
 – s tlakovým zásobníkem
 Common Rail 274–277
 – sekvenční 242
 – se samostatnými
 jednotkami 278
 – simultánní 242
 – skupinové 242
 – vícebodové 247–252, 256
 vstříkovaný objem paliva 53
 vulkanizace 195, 336
 – kaučuku 336

výbojky 408
výfukové plyny
– složení, limity 258, 263
– tlak 264
vyhláška o nebezpečných
chemických látkách 457
výhřevnost paliva 43, 51
výkon 30, 55, 57, 66
– brzdný 32
– čerpací 53
– čerpadla hydraulického 39
– elektrický 89, 92
– chladič chladiče 54
– jízdní celkový 72
– měrný na hmotnost
vozidla 60, 265
– překonávací odpor
vzduchu 71
– překonávací stoupání 72
– překonávací valivý
odpor 70
– tepelný, uvolňovaný
z paliva 54
– vnitřní 55
– využitelný /užitečný 54–56
výkonnostní příplatek 103
výkonová hmotnost
motoru 60, 265
vypínání klidového proudu
cívky 421
vyplachování válců dvoudobých
motorů 228
výpočet
– brzd 84
– diferenciálu 68
– hnacího ústrojí 61–69
– kloubového hřídele 69
– nákladových středisek 110
– nákladů (kalkulace) 97, 108
– průřezy vodiče 86
– pružiny 76
– převodovky 63, 64
– rozvodovky 65
– spojky 61, 62
vysoušeč vzduchu 355
výška ztěžště, experimentální
určení 74
vytvzování povrchu
nástrojových ocelí 183
výúčtování (faktura) 107
vyvažovačka kol 334
vývojový diagram 128
vznětový motor 264–266, 284
vzpěr 35
vztlak 37, 117

W

Wankelův motor 225
Wheatstonův můstek měřicí 88

X

Xenon 408

Z

záběrová plocha zubů 317
zabezpečení
– jakosti 100
– sledování jízdní situace 386
zahlobení dna pístu 266
zacházení s nebezpečnými
látkami 457
základní nátěr 379
záklon rejdrové osy 322
zákon
– Hookův 35
– o dani silniční 113, 475
– o inspekci práce 459
– o odpadech 448, 449
– o pojištění odpovědnosti 113
– o rovnováze na páce 31
– o vodách 451
– Pascalův 38
– Stefanův-Boltzmannův 121
– zachování energie 29
zákoník práce 459
zapalovací
– cívka jednojiskrová 422
– cívka dvoujiskrová 422
– soustavy 419
– svíčka 419, 424
zapalování
– dvěma jiskrami 422
– elektronické 421
– indukční 419
– plně elektronické 422, 423
– pořadí válců 226
– tranzistorové 420, 421, 423
zapojení
– sériové 87, 89
– do hvězdy 92
– do trojúhelníku 92
– paralelní 87
– rezistorů/odporů 87
– rezistorů smíšené 87
zařízení pro plynový pohon
automobilu 288, 289, 477
zasuvací elektromagnet 417
zásuvka přívěsu 404
zatížení
– náprav 468
– podle časového průběhu 36
– kluzného ložiska 33
závady motorových vozidel 446
závěr diferenciálu elektronický 352
zavěšení kol 332
závit s jemnou roztečí 137
závitové vložky 145, 146
– Würth Time-Sert 146
závity 136, 167
– metrické ISO 137
– s hrubou roztečí 137
závlačky 147
zažehnutí směsi 225
zdvih
– pístu 47

– ventilů 237
zdvihový objem 47
– celkový 47
– válce 47
zemní plyn (ENG) 285, 477
zisk 105
zkoušení zařízení pro pohon
plynem 477
zkouška
– pevnosti ve střihu/smyku 200
– tvrdosti podle Brinella 200
– tvrdosti podle Rockwella 200
– zařízení pro plynový pohon 477
zkratky 483
– označující barvy 396
zkrotná tyč
– řízení 325
– pérování 328
zkušební diagramy tlumičů 329
zlepšovač indexu viskozity 166
změna kompresního poměru 47
zmenšení (měřítka výkresu) 15
značení
– svarů na výkresech 212
– tepelné hodnoty svíček 424
značky
– bezpečnostní 453
– na pracovišti 459
– požární ochrany 453
– pro schémata z oblasti
elektrotechniky 392, 393
– pro schémata z oblasti
měřicí techniky 394
– pro schémata z oblasti
regulace 133
– příkazové 454
– registrační 466, 467
– únikové a informační 454
– výstražné 454, 456
– zákazové 453
znečišťovatel
– nepřímý 451
– přímý (vod) 451
znečišťovatelské vod 451
zobrazování
– ozubených kol 213
– pružin 213
– šestihranů 210
zplynovač pohonu na LPG 288
zpomalení
– při brzdění 25–27
– při čelním nárazu 26
zpoždění zápalu (vznícení) 162
zpracování dat 125–127
zrnitost brusiva 155, 156
zrychlení 25–27
– průměrné 67
– tíhové 118
zušlechťování 182
zvětšení (měřítka výkresu) 15
zvuk 119

Ž

žárovky 409, 410
žhavení 28